

Ξενοδοχείο Εθνικόν

Ξενοδοχείο «ΕΘΝΙΚΟΝ» (1925)¹

Πλατεία Ομονοίας στις αρχές του 20^{ου} αιώνα.
Διακρίνονται το ξενοδοχείο «ΕΘΝΙΚΟΝ» και το
Hatuniye Cami (γυναικείο τζαμί)²

Η Πλατεία Ομονοίας το 1930.
Διακρίνεται το Ξενοδοχείο «ΕΘΝΙΚΟΝ»³

Το εμπορικό και κοινωνικό κέντρο της πόλης της Φλώρινας, έως και το 1927, βρίσκεται στην πλατεία Ερμού, στην περιοχή Βαρόσι. Τότε αποφασίζεται η δημιουργία πλατείας στη συμβολή των οδών Μ. Αλεξάνδρου και Βενιζέλου, εκεί όπου βρίσκεται το κεντρικό τζαμί, το οποίο ήδη με τροποποίηση του σχεδίου το 1924, έχει κριθεί κατεδαφιστέο.

¹ Αρχείο Αθανασίου Βογιατζή.

² Γούναρης, Β. & Μιχαηλίδης, Ι. (2002). Η νεότερη και σύγχρονη περίοδος. Στο Ε. Κυριακούδης, (επιμ.), *Η Φλώρινα και η περιοχή της*. Φλώρινα: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φλώρινας, 104 - 125. Στο δυτικό άκρο της συνοικίας Bali Subasi, στη σημερινή κεντρική πλατεία και στη συμβολή των οδών Μ. Αλεξάνδρου και 25ης Μαρτίου, υπήρχε το Hatuniye Cami (γυναικείο τζαμί). Κασκαμανίδης, Ι. (2006). *Η πόλη και οι συνοικίες της Φλώρινας κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο*. Μυτιλήνη: Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (αδημοσίευτη πτυχιακή εργασία), 60. Κασκαμανίδης, Ι. (χ.χ.). Hatuniye Cami. Στο Ι. Κασκαμανίδης, (επιμ.), *Τα τζαμιά της Οθωμανικής Φλώρινας*. Διαθέσιμο στο:

http://kaskas.mysch.gr/onlineapps/ottoman_florina/slides.html#3

πρόσβασης 25-3-2016).

³ Αρχείο Αθανασίου Βογιατζή.

(Ημερομηνία

Τελικά η νέα πλατεία νομοθετείται το 1928 και χαρακτηρίζεται ως η κεντρική πλατεία της πόλης. Είναι η σημαντικότερη πλατεία της πόλης με καταστήματα, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και ξενοδοχεία. Πολύ αργότερα, το 1937, νέα τροποποίηση του σχεδίου, ύστερα από πρόταση του δημομηχανικού Πομπόρτση διευρύνεται ο χώρος της πλατείας Ομονοίας, η οποία εμφανίζεται πια ορθογωνική. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά στην εισήγησή του ο δομομηχανικός:

ως παρουσιάζεται σήμερα η πλατεία Ομονοίας, αποτελούσα απλόν κόμβον των διασταυρουμένων οδών και έχουσα εις το μέσον μικρόν πάρκον, δεν ανταποκρίνεται εις τας πραγματικόν ανάγκας της πόλεως τόσον από απόψεως κυκλοφορίας όσον και από απόψεως καλλωπισμού. Ο περιορισμένος ούτος χώρος ούτε αποτελεί ούτε δύναται να χαρακτηρισθή ως πλατεία. Ότι σήμερα εις την περιοχήν ταύτην δίδει κάποιαν εντύπωσιν πλατείας είναι το απέναντι του καφενείου «Εθνικόν» ακάλυπτον οικοδομικόν τετράγωνον, ιδιοκτησία του Δήμου. Η ανάγκη δημιουργίας εις την ως άνω περιοχήν πραγματικής πλατείας δια της επεκτάσεως της σήμερα επιλεγόμενης πλατείας Ομονοίας επί του ως άνω ακαλύπτου δημοτικού χώρου και εν συνεχεία μέχρι της οδού Μεγαρόβου, απαλλοτριούντες το οικοδομικόν τετράγωνον γωνίας οδών 25 Μαρτίου και Μεγαρόβου, παρουσιάζεται σήμερα πλέον επιτακτική και δια λόγους τουριστικούς, όπως θα ελέγαμεν. Η περιοχή αυτή συγκεντρώνουσα τα περισσότερα κέντρα διασκέδασεως και αποτελούσα ούτως ειπείν τον πνεύμονα της πόλεως, είναι μοναδικός τόπος όπου δύνανται να συγκεντρώνονται και να ευρίσκουν κάποιαν άνεσιν οι παραθερισταί κατά την θερινήν περίοδον.

Η πρόταση αυτή του Πομπόρτση δεν έγινε αποδεκτή το 1937, αλλά υλοποιήθηκε πολύ αργότερα με τροποποίηση του σχεδίου της πόλης το 1960⁴.

⁴ Ζαρκάδα Πιστιόλη Χρ. (2003). *Η αρχιτεκτονική της Φλώρινας στην Περίοδο του Μεσοπολέμου*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Σχολή Πολυτεχνική. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή), τ. Ι, 49 - 51.

Μέγα Ξενοδοχείον το Εθνικόν⁵

Η Πλατεία Ομονοίας το 1930.
Διακρίνεται το Ξενοδοχείο «ΕΘΝΙΚΟΝ»⁶

Στην πλατεία Ομονοίας δεσπόζει το ξενοδοχείο-καφενείο «ΕΘΝΙΚΟΝ», στη γωνία των οδών Π. Μελά και σ. Δραγούμη. Εγκαινιάστηκε το 1924 και ήταν ιδιοκτησία των Αφών Σαπουτζή, ωστόσο αργότερα διευθύνεται από τους Αφούς Χρηστίδη. Την περίοδο της Κατοχής, στέγασε το γερμανικό Φρουραρχείο. Οι Γερμανοί ενοποίησαν τους χώρους του ξενοδοχείου με αυτούς των γειτονικών κτιρίων, του ξενοδοχείου «ΒΑΛΚΑΝΙΑ» και της οικίας Τόλη, γκρεμίζοντας τις μεσοτοιχίες. Κατά τη δεκαετία του 1960, οι πολιτικοί που επισκέπτονταν τη Φλώρινα, έβγαζαν τους λόγους τους από τον 1^ο όροφο του παραπάνω κτιρίου, το οποίο, τελικά, κατεδαφίζεται αρχές της δεκαετίας του 1970 και ανεγείρεται πολυκατοικία. Το καφενείο «ΕΘΝΙΚΟΝ» συνέχισε να λειτουργεί και στο καινούριο κτήριο μέχρι το 1990. Τελευταίος ιδιοκτήτης του υπήρξε ο Αντώνης Πεσίδης⁷.

Η κεντρική πλατεία της Φλώρινας το 1964⁸

⁵ Φωτοθήκη Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας.

⁶ Ό.π.

⁷ Μεκάσης, Δ. (1996). *Τα παλιά επαγγέλματα της Φλώρινας. Τόμος Α΄*. Φλώρινα: Πρέσπες 1993, 126 – 129. Προφορική μαρτυρία του Θανάση Βογιατζή (Goose, 30-11-2015).

⁸ Παπαχαρίσης, σ. (2012). *Η κεντρική πλατεία της Φλώρινας το 1964*. Διαθέσιμο στο: <http://users.sch.gr/spipap/florinapast/?p=1188> (Ημερομηνία πρόσβασης 22-4-2016).

Βιβλιογραφία

Αρχείο Αθανασίου Βογιατζή.

Γούναρης, Β. & Μιχαηλίδης, Ι. (2002). Η νεότερη και σύγχρονη περίοδος.

Στο Ε. Κυριακούδης, (επιμ.), *Η Φλώρινα και η περιοχή της*. Φλώρινα: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φλώρινας, 104 – 125.

Ζαρκάδα Πιστιόλη Χρ. (2003). *Η αρχιτεκτονική της Φλώρινας στην Περίοδο του Μεσοπολέμου*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Σχολή Πολυτεχνική. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή), τ. Ι.

Κασκαμανίδης, Ι. (2006). *Η πόλη και οι συνοικίες της Φλώρινας κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο*. Μυτιλήνη: Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (αδημοσίευτη πτυχιακή εργασία).

Κασκαμανίδης, Ι. (χ.χ.). Hatuniye Cami. Στο Ι. Κασκαμανίδης, (επιμ.), *Τα τζαμιά της Οθωμανικής Φλώρινας*. Διαθέσιμο στο: http://kaskas.mysch.gr/onlineapps/ottoman_florina/slides.html#3 (Ημερομηνία πρόσβασης 25-3-2016).

Μεκάσης, Δ. (1996). *Τα παλιά επαγγέλματα της Φλώρινας. Τόμος Α΄*. Φλώρινα: Πρέσπες 1993.

Παπαχαρίσης, σ. (2012). *Η κεντρική πλατεία της Φλώρινας το 1964*. Διαθέσιμο στο: <http://users.sch.gr/spipap/florinapast/?p=1188> (Ημερομηνία πρόσβασης 22-4-2016).

Προφορική μαρτυρία του Θανάση Βογιατζή (Goose, 30-11-2015).

Φωτοθήκη Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας.